

Przepis art. 40 ust. 9 ustawy o drogach publicznych odwołuje się jedynie do rodzaju urządzenia lub rodzaju zajęcia. Z jego treści nie wynika możliwość zastosowania kryterium podmiotowego (w zależności, kto urządzenie umieszcza), przedmiotowego, odnoszącego się do funkcji, rodzaju substancji przemieszczanej danym przewodem, czy też okresu umieszczania urządzenia w pasie drogowym. Takie stanowisko zajął Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 maja 2015 roku w sprawie o sygn. akt: II GSK 593/14.

Stan faktyczny

Rada gminy uchwałą zróżnicowała stawki w odniesieniu do dwóch kategorii infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego w ten sposób, że dla urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych ustaliła roczną stawkę za zajęcie 1 m² pasa drogowego dróg gminnych w wysokości od 15 do 38 zł, natomiast dla pozostałych urządzeń opłatę w wysokości od 100 do 180 zł.

Jedna z lokalnych spółek wezwała Radę gminy do usunięcia naruszenia prawa, przez uchylenie uchwały. Spółka kwestionowała wprowadzenie wyższych stawek za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń gazowych, w porównaniu do stawek dla urządzeń infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. Zapisy uchwały w sposób rażący naruszają przepisy prawa, ponieważ ustalone uchwałą stawki nie mogą być dowolne i pozostawać w oderwaniu od obiektywnych czynników, o których mowa w art. 40 ust. 9 ustawy o drogach publicznych.

Stanowisko NSA

Wobec braku stanowiska, sprawę skierowano najpierw do WSA, a następnie do NSA.

WSA wskazał, że uchwałą narusza interes prawny spółki w rozumieniu art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Sąd wskazał, że w przepisie art. 40 ust. 9 ustawy o drogach publicznych ustawodawca wymienił przesłanki dające podstawę do różnicowania opłat, w tym z uwagi na rodzaj urządzeń umieszczonych w pasie drogowym. Jednak, zdaniem Sądu, przyjęte w uchwale rozróżnienie rodzaju urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych oraz innych (bez uszczegółowienia) urządzeń infrastruktury technicznej, nie ma oparcia w przepisach prawa. Zaskarżona uchwała jednoznacznie preferuje podmioty zarządzające sieciami wodociągowymi i kanalizacyjnymi, pomijając ewentualne zróżnicowanie innych urządzeń infrastrukturalnych.

Orzeczenie Sądu pierwszej instancji zaskarżyła Rada gminy, jednak Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę.

Ja stwierdził NSA, organ stanowiący, podejmując akty prawne - w tym prawa miejscowego - w oparciu o normę ustawową, musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Z treści art. 40 ust. 9 ustawy o drogach publicznych nie wynika możliwość zastosowania kryterium podmiotowego (w zależności, kto urządzenie umieszcza), przedmiotowego, odnoszącego się do funkcji, rodzaju substancji przemieszczanej danym przewodem, czy też okresu umieszczania urządzenia w pasie drogowym.

Źródło: NSA